

Post #metoo – eller vad händer nu?

Hur ser det ut på skolor, institutioner och dansscener i Stockholm efter #metoo-upproret i allmänhet och #tystdansa i synnerhet? Vad händer? Hur arbetar man? Samarbetar man? Och finns det några negativa aspekter av upproppet? Danstidningen har ställt frågor till några nyckelpersoner i danslivet.

av Anita Emthen

JAN ÅSTRÖM, rektor på Balettakademien i Stockholm.

Finns det ett före och efter #metoo på Balettakademien?

– Absolut, framför allt en större medvetenhet och vilja från alla håll: lärare, elever och ledning. Det finns en önskan om förändring och en vilja att delta i ett arbete framåt.

Ser du några positiva och negativa aspekter på upproppet?

Som helhet är det definitivt positivt, sedan finns det delar som går lite åt fel håll, men som kanske måste få göra det för att märka med att lyftas upp åt rätt håll.

Hur menar du?

– Jag har till exempel svårt när namn offentliggörs. Jag förstår att meningen egentligen inte är det, utan att det inte ska vara tyst. Och i de stängda forumen kan det kanske nämnas namn men så fort det kommer ut så blir det en fråga om det rättsliga, vem har rätt och fel, hur ska det här lagföras, vem ska bestämna och hur ska en skola

reagera. Det hamnar på en annan nivå och då gäller det att handla rättsligt korrekt.

Har ni haft mycket att göra i efterdyningarna av #metoo?

– Vi har fokuserat på det. Men jag gillar inte "efterdyningar", det är mer en uppstart som vi kommer att jobba med hela tiden framöver.

Vad har ni gjort för förändringar utöver utökad policy som ni bland annat lagt upp på hemsidan?

– Vi har bildat diskussionsgrupper som ägnat lektionstid åt att prata om frågorna. Personal, lärare och studerande har varit med och uppdaterat likabehandlingsplanen som vi följer. Vi har

tillsammans med DOCH haft ett open space-möte där vi lyft frågor som är angelägna för oss i dansvärlden. Vi har anlitat föreläsare som på ett lite torrare vis berättat om vad det är som gäller lagligt och hur historien bakom upproppet ser ut.

www.folkuniversitetet.se/Skolor/Balettakademien-dansskolor/Balettakademien-Stockholm/PUFFAR/med-anledning-av-upproppen-kring-metoo/

SCENKONSTBIENNAL FÖR BARN OCH UNGA

Helsingborg

16–19 maj 2018

Årets program och biljetter släpps den 15 mars på bibu.se

Sveriges viktigaste mötesplats med, för och om professionell scenkonst för ung publik.

tanssin talo

DANCE HOUSE HELSINKI IS SEARCHING FOR A

Director

Dance House is a worldwide, versatile and unique culture concept, which will open its doors in 2020 in Helsinki. The space, dedicated to dance, is the first of its kind in Finland to enable encounters and new ways of thinking.

We are now searching for a director to act as the public face for Dance House and to increase the visibility of dance art.

of dance art to a completely new level in our culture and in social discussions.

The recruitment process is conducted in co-operation with Mercuri Urval.

As a director, you will make sure that the concept setup will be successful. You are able to build strong networks, lead the team, and raise the status

More information on www.mercuriurval.fi, reference FI-12233.

tanssin talo

ANNLIE GARDELL, teaterchef på Dansens hus.

Finns det ett före och efter #metoo på Dansens Hus?

– Ja, det tror jag att det gör, i alla fall en medvetenhet bland vår personal. Man pratar mycket mer med varandra överlag. Jag har hört från internationellt håll att de uppmärksammat att metoo har fått så stor genomslagskraft i Sverige. #tystdansa innebar att en ganska stor del av dansarna som annars inte tar så mycket plats fick komma till tals. Vad jag också tycker har ändrats är min relation till producenterna och agenterna vars dansare gästspelar hos oss. Det är en annan öppenhet i dag och vi kan gemensamt bära ansvaret när kompanierna uppträder på Dansens hus.

Ser du några positiva och negativa aspekter på uppropet?

– Det kan bara finnas positiva, ett öppet klimat är a och o.

Vad har ni gjort för förändringar utöver att se över policy och likabehandlingsdokument?

– Många av de som jobbar här är intresserade av frågorna redan men vi har pratat betydligt mer om omfattningen av det hela sedan uppropet och också förtroendet oss emellan.

Hon menar att hon mött många skräddade chefer sedan uppropet.

– Det är med ett ytterst starkt allvar som cheferna tar sig an detta. Jag har hört fantastiska saker sägas. Operachefen Birgitta Svendén sa vid ett tillfälle att det måste finnas ett slut på där man visar konst där man skändar, mördar och våldtar kvinnor och då pratade hon om operakonsten som så ofta handlar om detta. Det tyckte jag var enormt starkt av henne att se sin egen konst rakt i ansiktet och säga att det här går inte längre.

Hur ser framtiden ut?

– Jag vill tro att metoo har förändrat och jag är övertygad om att kvinnor, unga som gamla, inte tänker släppa taget nu.

ANNA EFRAIMSSON, prefekt på institutionen för dans på DO-CH.

Finns det ett före och efter Metoo på Dansens Hus?

– Ja definitivt, det gör det verkligen. Både hos lärare och studenter och både privat och professionellt, det är så allomfattande.

Vad är det du märker?

– I november (2017 reds anm) var det verkligen speciell energi på skolan, efter uppropet #tystdansa. Folk började komma ihåg saker och det var väldigt smärtsamt. Den här frågan är väldigt speciell, på många nivåer, den är så djupt privat, otroligt strukturell men också professionell. I dag agerar vi på olika nivåer och arbetar vidare, men i början var det verkligen elektriskt.

Ser du några positiva och negativa aspekter på uppropet?

– Bara positiva och det enda som skulle kunna bli negativt är att det vid en sån här stor förändring kan bli svartvitt och lite trubbigt men vi kommer nog att hitta andra förhållningssätt och förfina det hela med tiden.

Hon utbrister ”tänk att vi får vara med om denna revolution nu” och fortsätter:

– Det är så bra att vi får

konkretisera det här, och det är bra med kommissionen som Anna Wahl leder nu. Det handlar om att man inte nöjer sig med policydokument längre för det har (i praktiken, författarens anm.) varit skit, det har inte varit gott nog. Nu kan man inte ligga på latsidan längre - inte på något sätt.

Kommissionen ska ge konkreta förslag och det tycker Anna Efraimsson är väldigt viktigt i sammanhanget.

– Hur ser processen ut när en student vill anmäla en incident? Det ska vi alla veta innan, och det ska jag som chef exakt känna till.

Att engagemanget inte är lika stort utanför Sverige har hon förstått. Från belgiska kollegor har kommentarerna kommit.

– Man blir mörkrädd på vissa fronter när man pratar om feminism. Jag som varit engagerad i de här frågorna har fått höra ”håller ni på med det där fortfarande?” och banala saker som ”men vad tråkigt”. Och det finns koreografer som fortfarande gör material som är kvinnofientligt och våldsamt. Sverige är visserligen en bra plats, men vi kan göra mer, vi ska inte slå oss för bröstet.

Hur ser framtiden ut?

– Vi har många förslag att gå igenom så vi ska se var vi börjar. Vad ska göras när och hur. Vad görs på ledningsnivå och på studentnivå.

Anna tillägger att hon inte nog kan säga hur modiga de personerna varit som berättat sina historier. Och så vill hon tacka #tystdansa-arrangörerna som gjorde så mycket arbete gratis.

PETRA KRON-FORSLING, HR chef(*)
på Kungliga Operan

Finns det ett före och efter #metoo på Kungliga operan?

– Jag tror att det finns ett före och ett efter metoo överallt i hela samhället och hoppas att det håller i sig, för evigt. Acceptansnivån är i och med #metoo lägre.

Hur märker man det specifikt hos er?

– På samtalen som vi för, jag och vår vd pratar ju mycket med hela verksamheten nu och typen av samtal vi har nu har inte funnits innan. Det finns en vilja och öppenhet, från alla håll, att driva förändring och ta ansvar för oss och vår verksamhet. Det finns en intensitet som inte fanns innan.

Vad gör ni mer konkret i arbetet (utöver policyuppdateringar och likabehandlingsplaner)?

– Det har inte varit fel på dokumenten i sig och vi har så klart sett över dem. Men vi har blivit tydligare med att sprida dem och vi har systematiskt byggt in samtal i hur vi betar oss på arbetsplatsen i våra processer mer än vi haft tidigare, och mottagligheten är en annan i dag.

Hur bryter man en tystnadskultur?

– Det krävs mycket. Och jag tror att vi måste bli mer tjetiga,

folk får väl bli trötta på oss, det är bättre det. En klok person sa att motsatsen till tystnadskultur är ju samtalskultur, och vad vi chefer kan göra är att bekräfta när någon lyfter de här frågorna. I Sverige är vi duktiga på att driva förändring, det är metoo ett tecken på.

Nu har du talat om de positiva delarna, ser du några negativa aspekter på uppropet?

– Inte för samhället i stort, men jag tror säkert att vissa individer som tidigare varit beskyddare av tystnadskulturen och som fått frihet att bete sig på ett sätt som inte varit ok kan se det som negativt. Jag tycker att debatten varit sansad men det finns en rättssäker aspekt i det här och vi behöver se till att vi gör utredningar rättssäkert.

Vad tror du kommissionen som Anna Wahl från KTH (på uppdrag från Teaterförbundet och Svensk scenkonst) kommer generera?

– Jag har höga förhoppningar, dels att hålla diskussionen vid liv, vi får inte släppa samtalet nu, och det andra är att vi ska kunna ta vidare konkreta saker i vår verksamhet.

Hur ser framtiden ut?

– Ljus. Vi kommer få en lägre acceptansnivå av kränkningar och trakasserier, vi kommer inte släppa igenom lika mycket som tidigare. Jag väljer att vara optimist.

*Human resources, dvs personalchef.

SARA BERGSMARK, producent på MDT Sthlm.

Finns det ett före och efter Metoo på MDT?

– Ja det finns ett före och ett efter metoo i hela scenkonstbranschen.

Det som utvecklas hos oss är samtal internt och samarbeten med andra aktörer i branschen. Vi jobbar ju med många frilansare, gästspel och samproduktioner och där är vi inte formella arbetsgivare. Vi vill gärna göra vad vi kan, bidra till trygghet i den mån vi kan och vi måste samarbeta med andra organisationer för att hitta sätt att säkra tryggheten för frilansare i dansbranschen.

Ser du några positiva och negativa aspekter på uppropet?

– Jag ser många positiva aspekter. Metoo var ett uppvaknande för många. Samtal och samarbeten uppstår som kanske inte gjort det annars, att en viss typ av beteenden får direkta konsekvenser och att det inte längre går att ignorera sexuella trakasserier. Hoppas jag.

Vad tror du kommissionen som Anna Wahl från KTH (på uppdrag från Teaterförbundet och Svensk scenkonst) kommer generera?

– Det är för tidigt att säga, men jag hoppas den genererar en överblick över scenkonstfältet och kommer med konkreta förslag på hur olika delar av branschen kan jobba för att öka tryggheten.

– Många frilansare är inte fackligt anslutna, har flera olika arbets- och uppdragsgivare och arbetar i många olika typer av

samarbeten både i Sverige och internationellt. Fler än facket och de formella arbetsgivarna måste arbeta för förändring och för frilansares trygghet.

Vad gör ni mer konkret i arbetet (utöver policyuppdateringar och likabehandlingsplaner?)

– Vi utvecklar vår jämställdhetsplan under våren och som ett led i det inleder vi samarbeten med andra scener och samproducenter.

– Tove Dahlblom på Danscentrum Stockholm har tagit initiativ till att samla aktörer som jobbar med mycket gästspel och samproduktion kring just de här specifika frågorna. Tillsammans ska vi jobba för en överblick över fältet och ta fram åtgärder.

Hur ser framtiden ut?

– Det jag hoppas på om framtiden i stort är att sexuella trakasserier, ofredanden och kränkningar inte längre passerar utan ageras på direkt, som en självklarhet.

– Jag hoppas också att det uppstår en medvetenhet i hela branschen som fungerar förebyggande och gör att det förhoppningsvis sker färre trakasserier och ofredanden. Och för MDT's del som sagt ett mycket närmare samarbete med andra organisationer och scener för att försöka bilda skyddsnet, både för anställda och frilansare, konstnärer, performers och all personal bakom scenen.

Academy of Theatre and Dance
Amsterdam University of the Arts

mime school
everything
begins with
movement!

apply for auditions before 1 March 2018
www.atd.ahk.nl

Dagstidning om dans

Dagsfärska recensioner, nyheter och evenemangstips från dansbranschen

i Norden.

danstidningen.se